

2018/0172(COD)

10.7.2018

*****I**

ONTWERPVERSLAG

over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten
op het milieu
(COM(2018)0340 – C8-0218/2018 – 2018/0172(COD))

Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

Rapporteur: Frédérique Ries

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerphandeling

Amendementen van het Parlement in twee kolommen

Geschrapte tekstdelen worden in de linkerkolom in vet cursief aangegeven. Vervangen tekstdelen worden in beide kolommen in vet cursief aangegeven. Nieuwe tekst wordt in de rechterkolom in vet cursief aangegeven.

In de eerste en tweede regel van de koptekst boven elk amendement wordt verwezen naar het tekstdeel in kwestie van de ontwerphandeling. Indien een amendement betrekking heeft op een bestaande handeling, waarop in de ontwerphandeling wijzigingen worden voorgesteld, bevat de koptekst bovendien een derde en vierde regel, die verwijzen naar de bestaande handeling respectievelijk naar de bepaling in kwestie.

Amendementen van het Parlement in de vorm van een geconsolideerde tekst

Nieuwe tekstdelen worden in vet cursief aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool ¶ of worden doorgestreept. Waar tekstdelen vervangen worden, wordt de nieuwe tekst in vet cursief aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept. Bij wijze van uitzondering worden zuiver technische wijzigingen die de diensten aanbrenge met het oog op de opstelling van de definitieve tekst, niet gemarkeerd.

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
TOELICHTING	40
BIJLAGE: LIJST VAN ENTITEITEN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN.....	45

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (COM(2018)0340 – C8-0218/2018 – 2018/0172(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2018)0340),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 192, lid 1 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C8-0218/2018),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's²,
 - gezien artikel 59 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de adviezen van de Commissie economische en monetaire zaken, de Commissie industrie, onderzoek en energie, de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, de Commissie visserij en de Commissie juridische zaken (A8-0000/2018),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

¹ PB C 0 van 0.0.0000, blz. 0.

² PB C 0 van 0.0.0000, blz. 0.

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(1) De brede bruikbaarheid en relatief lage kostprijs van kunststoffen betekent dat dit materiaal steeds meer voorkomt in het dagelijkse leven. Het toenemende gebruik van kunststoffen in toepassingen met een korte levensduur, die niet met het oog op hergebruik of kostenefficiënte recyclage zijn ontworpen, betekent dat de desbetreffende productie- en consumptiepatronen steeds minder efficiënt en meer lineair zijn geworden. Om die reden heeft de Commissie, binnen de context van het actieplan voor de circulaire economie³², in de Europese kunststoffenstrategie³³ besloten dat de gestaag toenemende productie van kunststofafval en het feit dat dit afval in ons milieu terechtkomt, in het bijzonder in het mariene milieu, moeten worden aangepakt om tot een echt circulaire levenscyclus voor kunststoffen te kunnen komen.

³² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Maak de cirkel rond - Een EU-actieplan voor de circulaire economie" (COM(2015) 0614 final).

³³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire

Amendement

(1) De brede bruikbaarheid en relatief lage kostprijs van kunststoffen betekent dat dit materiaal steeds meer voorkomt in het dagelijkse leven. ***De wereldwijde kunststofproductie is scherp gestegen en liep in 2017 op tot 348 miljoen ton. Het Europese aandeel van die productie bedroeg 18,5 % (64,4 miljoen ton, een stijging van 3,4 % vergeleken met de productie van het vorige jaar).*** Het toenemende gebruik van kunststoffen in toepassingen met een korte levensduur, die niet met het oog op hergebruik of kostenefficiënte recycling zijn ontworpen, betekent dat de desbetreffende productie- en consumptiepatronen steeds minder efficiënt en meer lineair zijn geworden. Om die reden heeft de Commissie, binnen de context van het actieplan voor de circulaire economie, in de Europese kunststoffenstrategie besloten dat de gestaag toenemende productie van kunststofafval en het feit dat dit afval in ons milieu terechtkomt, in het bijzonder in het mariene milieu, moeten worden aangepakt om tot een echt circulaire levenscyclus voor kunststoffen te kunnen komen.

³² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Maak de cirkel rond - Een EU-actieplan voor de circulaire economie" (COM(2015) 0614 final).

³³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire

Motivering

Ook al gaat het om een wereldwijd probleem, de Europese Unie dient haar verantwoordelijkheid te nemen en internationaal een leidersrol te spelen in de strijd tegen marien zwerfvuil.

Amendement 2

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 1 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 bis) Kunststoffen spelen een nuttige rol in de economie en verschaffen essentiële toepassingen in vele sectoren. Kunststoffen worden met name gebruikt voor verpakkingen (40 %) en in de bouwsector (20 %). Ook in de automobielsector, in de sector van elektrische en elektronische apparatuur en in de landbouwsector wordt in aanzienlijke mate gebruik gemaakt van kunststof. Desalniettemin vragen de aanzienlijke negatieve milieu-, gezondheids- en economische effecten van bepaalde kunststofproducten om de vastlegging van een rechtskader om deze onbedoelde effecten te verminderen, onder meer middels het beperken van het op de markt brengen van bepaalde producten voor eenmalig gebruik waarvoor algemeen beschikbare alternatieven bestaan.

Motivering

Het is belangrijk om erop te wijzen dat dit geen wetgevingsvoorstel is tegen kunststof, een materiaal dat op bijna ongeziene wijze een revolutie heeft teweeggebracht in onze levens. Kunststof is echter overal en wegwerpvoorwerpen van kunststof verstikken onze rivieren, zeeën en oceanen. Er zijn dan ook dringend maatregelen nodig op Europees niveau, ook in de vorm van wetgeving.

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

(2) Circulaire benaderingen die prioriteit geven aan herbruikbare producten en systemen voor hergebruik zullen leiden tot een vermindering van het gegenereerde afval, en preventie staat aan de top van de afvalhiërarchie zoals vastgesteld in artikel 4 van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁴. Dergelijke benaderingen sluiten ook aan bij duurzame-ontwikkelingsdoelstelling nr. 12³⁵ van de Verenigde Naties over duurzame consumptie- en productiepatronen.

³⁴ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

³⁵ De op 25 september 2015 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aangenomen Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling.

Amendement

(2) Circulaire benaderingen die prioriteit geven aan herbruikbare producten **zonder gevaarlijke stoffen** en systemen voor hergebruik zullen leiden tot een vermindering van het gegenereerde afval, en preventie staat aan de top van de afvalhiërarchie zoals vastgesteld in artikel 4 van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁴. Dergelijke benaderingen sluiten ook aan bij duurzame-ontwikkelingsdoelstelling nr. 12³⁵ van de Verenigde Naties over duurzame consumptie- en productiepatronen.

³⁴ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

³⁵ De op 25 september 2015 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aangenomen Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling.

Or. en

Motivering

De bedoeling van deze richtlijn is om de milieueffecten van kunststofproducten voor eenmalig gebruik aan te pakken. Om een coherente circulaire aanpak te verzekeren moet de richtlijn alternatieven voor kunststofproducten voor eenmalig gebruik bevorderen die niet toxisch zijn.

Amendement 4

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 5 bis (nieuw)

(5 bis) Tijdens zijn vergadering van 25 juni 2018 keurde de Raad conclusies goed over de "uitvoering van het EU-actieplan voor de circulaire economie" en sprak daarin duidelijk zijn steun uit voor de op EU- en mondiaal niveau ondernomen stappen om het gebruik van opzettelijk aan producten toegevoegde microplastics en van onder invloed van zuurstof afbreekbare kunststoffen in de EU in te perken, alsook de in het kader van de strategie inzake kunststoffen geplande acties in verband met het verminderen van microplastics afkomstig van textiel, autobanden en lekkage van preproductiepellets. De EU onderneemt reeds stappen, aangezien er in het kader van Reach een procedure loopt waarbij de Commissie het Europees Agentschap voor chemische stoffen heeft gevraagd om een bijlage XV-beperkingsdossier te ontwikkelen met betrekking tot het gebruik van microplasticdeeltjes die opzettelijk worden toegevoegd aan consumentenproducten of producten voor professioneel gebruik.

Or. en

Motivering

Aangezien veel lidstaten reeds wetgeving hebben op dit gebied is het belangrijk dat de EU, op basis van een ECHA-evaluatie, stappen onderneemt en tegen 2020 een beperking vastlegt op het gebruik van microplasticdeeltjes die opzettelijk worden toegevoegd aan consumentenproducten of producten voor professioneel gebruik.

Amendement 5

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 5 ter (nieuw)**

(5 ter) De EU moet ten aanzien van het probleem van microplastics een

alomvattende aanpak hanteren en dient alle producenten aan te moedigen om het aantal microplastics in hun bereidingen strikt te beperken, waarbij specifieke aandacht dient te worden besteed aan de fabrikanten van textiel en banden, aangezien synthetische kledij en banden goed zijn voor 63 % van de microplastics die rechtstreeks in het aquatische milieu terechtkomen.

Or. en

Motivering

Hoewel microplastics (d.w.z. stukjes kunststof die kleiner zijn dan 5 mm) niet onder het toepassingsgebied vallen en worden aangepakt met specifieke maatregelen in het kader van de kunststoffenstrategie, is het belangrijk specifiek te vermelden dat de Europese Unie gezien de gevolgen van marien kunststofzwerfvuil voor het milieu, de mariene fauna en de volksgezondheid een alomvattende aanpak dient te hanteren ten aanzien van dit probleem.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

(7) Om de inspanningen te concentreren op de gebieden waar zij het hardst nodig zijn, zou deze richtlijn alleen van toepassing moeten zijn op de vaakst aangetroffen kunststofproducten voor eenmalig gebruik, die in aantal stuks naar schatting ongeveer 86 % vertegenwoordigen van alle kunststofproducten voor eenmalig gebruik die op de stranden van de Unie wordt aangetroffen.

Amendement

(7) Om de inspanningen te concentreren op de gebieden waar zij het hardst nodig zijn, zou deze richtlijn alleen van toepassing moeten zijn op de vaakst aangetroffen kunststofproducten voor eenmalig gebruik, die in aantal stuks naar schatting ongeveer 86 % vertegenwoordigen van alle kunststofproducten voor eenmalig gebruik die op de stranden van de Unie wordt aangetroffen ***en mogelijk 50 % van alle kunststofproducten in het algemeen die op de stranden van de Unie worden aangetroffen.***

Or. en

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 7

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) Om de werkingssfeer van deze richtlijn duidelijk te definiëren, moet de term kunststofproduct voor eenmalig gebruik worden gedefinieerd. De definitie moet ***kunststofproducten uitsluiten*** die bedacht, ontworpen ***en*** in de handel gebracht worden ***om binnen hun levensduur meerdere omlopen te maken door opnieuw gevuld of opnieuw gebruikt te worden voor hetzelfde doel als waarvoor zij ontworpen zijn.***

Amendement

(9) Om de werkingssfeer van deze richtlijn duidelijk te definiëren, moet de term kunststofproduct voor eenmalig gebruik worden gedefinieerd. De definitie moet ***wegwerpproducten omvatten die geheel of gedeeltelijk zijn gemaakt van kunststof en*** die bedacht, ontworpen ***of*** in de handel gebracht worden ***om slechts één keer te worden gebruikt, of die daadwerkelijk slechts één keer worden gebruikt alvorens ze worden weggegooid. Typische kenmerken van producten voor eenmalig gebruik zijn: een grote kans om zwerfvuil te worden en in het marien milieu terecht te komen; een korte gebruiksfase; verbruik overwegend buitenshuis; of waar herbruikbare alternatieven of alternatieven die niet zijn gemaakt van kunststof bestaan.***

Or. en

Motivering

Met het oog op de helderheid en om juridische redenen is een positieve definitie beter. Het zal eveneens nuttig zijn voor consumenten en producenten om duidelijke criteria te hebben om te bepalen of een product al dan niet kan worden beschouwd als een kunststofproduct voor eenmalig gebruik.

Amendement 8

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) Voor sommige kunststofproducten voor eenmalig gebruik zijn nog geen geschikte en duurzamere alternatieven algemeen beschikbaar; naar verwachting

Amendement

(11) Voor sommige kunststofproducten voor eenmalig gebruik zijn nog geen geschikte en duurzamere alternatieven algemeen beschikbaar; naar verwachting

zal de consumptie van dergelijke kunststofproducten voor eenmalig gebruik toenemen. Om die trend te keren en inspanningen voor duurzamere oplossingen te bevorderen, zouden de lidstaten verplicht moeten worden om de nodige maatregelen te nemen zodat zij de consumptie van die producten aanzienlijk kunnen verminderen, zonder daarbij afbreuk te doen aan de hygiëne en veiligheid van de levensmiddelen, goede hygiënische praktijken, goede productiepraktijken, de informatieverlening aan de consument of de in de voedingsmiddelenwetgeving van de Unie⁴⁴ vastgestelde traceerbaarheidseisen.

zal de consumptie van dergelijke kunststofproducten voor eenmalig gebruik toenemen. Om die trend te keren en inspanningen voor duurzamere oplossingen te bevorderen, zouden de lidstaten verplicht moeten worden om de nodige maatregelen te nemen zodat zij de consumptie van die producten aanzienlijk kunnen verminderen, **zoals dat gebeurt voor plastic draagtassen volgens Richtlijn 94/62/EG, zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2015/720^{43 bis}**, zonder daarbij afbreuk te doen aan de hygiëne en veiligheid van de levensmiddelen, goede hygiënische praktijken, goede productiepraktijken, de informatieverlening aan de consument of de in de voedingsmiddelenwetgeving van de Unie⁴⁴ vastgestelde traceerbaarheidseisen. **De lidstaten moeten streven naar een zo hoog mogelijk ambitieniveau bij deze maatregelen, die evenredig moeten zijn met de ernst van het risico van de verscheidene door de algemene verminderingstreefwaarde afgedekte producten en toepassingen om te worden achtergelaten.**

⁴⁴ Verordening (EG) 178/2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving (PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1-24), Verordening (EG) nr. 852/2004 inzake levensmiddelenhygiëne (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 1-54), Verordening (EG) nr. 1935/2004 inzake materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen en andere relevante wetgeving met betrekking tot voedselveiligheid, hygiëne en etikettering (PB L 338 van 13.11.2004, blz.

^{43 bis} **Richtlijn (EU) 2015/720 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 tot wijziging van Richtlijn 94/62/EG betreffende de vermindering van het verbruik van lichte plastic draagtassen (PB L 115 van 6.5.2015, blz. 11).**

⁴⁴ Verordening (EG) 178/2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving (PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1-24), Verordening (EG) nr. 852/2004 inzake levensmiddelenhygiëne (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 1-54), Verordening (EG) nr. 1935/2004 inzake materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen en andere relevante wetgeving met betrekking tot voedselveiligheid, hygiëne en etikettering (PB L 338 van 13.11.2004, blz.

Motivering

Het moet worden beklemtoond dat de lidstaten de facto vrij kiezen waarop zij hun maatregelen willen richten, dat deze maatregelen evenredig moeten zijn met de ernst van risico dat er marien zwerfvuil ontstaat en dat de ernstigste zaken prioriteit moeten krijgen.

Amendement 9**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 12 bis (nieuw)***Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

(12 bis) Filters van tabaksproducten zijn de op één na meest vervuilende kunststofproducten voor eenmalig gebruik. Hoewel het marktaandeel van van planten afkomstige cellulosefilters voor tabaksproducten lijkt toe te nemen, is de aanvaardbaarheid van de beschikbare alternatieven niet duidelijk. Bovendien kunnen de enorme milieugevolgen van tabaksproducten met filters niet worden genegeerd, aangezien hun filter mogelijk uiteenvalt in kleinere stukjes kunststof. Gebruikte tabaksfilters omvatten eveneens talrijke chemische stoffen die giftig zijn voor het milieu, waarvan er minstens vijftig bekend zijn als kankerverwekkend voor de mens, evenals zware metalen, die uit de filter kunnen lekken en schade kunnen berokkenen aan het nabije land, de nabije lucht en het nabije mariene milieu. Om de opruiming en het verantwoord verwijderen van afval na consumptie aan te pakken, zijn voor tabaksproducten met filter een brede waaier aan maatregelen nodig, van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid tot het verminderen van wegwerpfilters voor eenmalig gebruik.

Motivering

Overeenkomstig door de Europese Commissie verschaft cijfers nemen filters van tabaksproducten de tweede plaats in op de lijst van kunststofproducten voor eenmalig gebruik die het meest bijdragen aan marien zwerfvuil, na plastic flessen. In het voorstel van de Commissie omvatten de bepalingen voor filters van tabaksproducten uitgebreide producentenverantwoordelijkheid van tabaksfabrikanten en bewustmakingsmaatregelen, maar het voorstel moet worden aangepast met verminderingstreefwaarden voor de consumptie van sigarettenfilters.

Amendement 10

Voorstel voor een richtlijn Overweging 12 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 ter) In Richtlijn 94/62/EG, zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2015/720, werd vastgelegd dat de Commissie tegen mei 2017 een evaluatie van de wetgeving dient uit te voeren met betrekking tot de maatregelen om op basis van levenscycluseffecten het verbruik van zeer lichte plastic draagtassen te verminderen. De Commissie heeft deze evaluatie tot op heden nog niet uitgevoerd. Aangezien de kans erg groot is dat dergelijke plastic draagtassen worden achtergelaten, is het gepast om maatregelen in te voeren om het op de markt brengen ervan te beperken, behalve voor strikt noodzakelijke toepassingen. Zeer lichte plastic draagtassen mogen niet op de markt worden gebracht als verpakking voor losse levensmiddelen, tenzij dit is vereist met het oog op hygiëne, bijvoorbeeld voor het verpakken van vochtige levensmiddelen (zoals rauw vlees, vis of zuivel). Voor de zeer lichte plastic draagtassen die niet onder deze beperking op het op de markt brengen vallen, blijven de bestaande, door Richtlijn (EU) 2015/720 ingevoerde bepalingen van toepassing.

Or. en

Motivering

In de wetgeving inzake het verminderen van plastic draagtassen werd niets vastgelegd over de maatregelen om het gebruik van zeer lichte plastic draagtassen te verminderen, wat onder een herzieningsclausule viel. Dit voorstel biedt de kans om met betrekking tot deze draagtassen, die erg vaak worden achtergelaten en waarvoor alternatieven bestaan, stappen voorwaarts te zetten.

Amendement 11

Voorstel voor een richtlijn Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

(13) Hoofdzakelijk van kunststoffen gemaakte doppen en deksels van drankverpakkingen behoren tot de meest teruggevonden kunststofproducten voor eenmalig gebruik die als zwerfvuil op de stranden van de Unie terechtkomen. Drankverpakkingen voor eenmalig gebruik zouden dan ook alleen maar in de handel mogen worden gebracht als zij aan specifieke eisen inzake productontwerp voldoen, zodat er aanzienlijk minder doppen en deksels van deze drankverpakkingen als zwerfvuil in het milieu terechtkomen. Voor kunststoffen drankverpakkingen voor eenmalig gebruik komt deze eis bovenop de basiseisen van bijlage II van Richtlijn 94/62/EEG over de samenstelling en de herbruikbare en terugwinbare (en recycleerbare) aard van verpakkingen. Om conformiteit met de eis inzake productontwerp te vergemakkelijken en de goede werking van de interne markt te waarborgen, moet een geharmoniseerde, overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en van de Raad⁴⁵ vastgestelde norm worden ontwikkeld, en moet de naleving van die norm het vermoeden van conformiteit met die vereisten toestaan. Er moet voldoende tijd worden ingeruimd voor het ontwikkelen van een geharmoniseerde norm en om de producenten de gelegenheid te geven hun

Amendement

(13) Hoofdzakelijk van kunststoffen gemaakte doppen en deksels van drankverpakkingen behoren tot de meest teruggevonden kunststofproducten voor eenmalig gebruik die als zwerfvuil op de stranden van de Unie terechtkomen. Drankverpakkingen voor eenmalig gebruik zouden dan ook alleen maar in de handel mogen worden gebracht als zij aan specifieke eisen inzake productontwerp voldoen, zodat er aanzienlijk minder doppen en deksels van deze drankverpakkingen als zwerfvuil in het milieu terechtkomen. Voor kunststoffen drankverpakkingen voor eenmalig gebruik komt deze eis bovenop de basiseisen van bijlage II van Richtlijn 94/62/EEG over de samenstelling en de herbruikbare en terugwinbare (en recycleerbare) aard van verpakkingen. Om conformiteit met de eis inzake productontwerp te vergemakkelijken en de goede werking van de interne markt te waarborgen, moet een geharmoniseerde, overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en van de Raad⁴⁵ vastgestelde norm worden ontwikkeld, en moet de naleving van die norm het vermoeden van conformiteit met die vereisten toestaan. Er moet voldoende tijd worden ingeruimd voor het ontwikkelen van een geharmoniseerde norm en om de producenten de gelegenheid te geven hun

productieketens zodanig aan te passen dat zij aan de ontwerpeis kunnen voldoen.

productieketens zodanig aan te passen dat zij aan de ontwerpeis kunnen voldoen. ***Om het circulaire gebruik van kunststoffen te verzekeren, is het nodig de aanvaarding door de markt van gerecyclede materialen te vrijwaren. Het is dan ook gepast een vereiste in te voeren voor een verplichte minimumhoeveelheid gerecycled kunststof in bepaalde producten. Bijgevolg mogen tegen 2025 van kunststof gemaakte drankverpakkingen voor eenmalig gebruik alleen worden toegelaten op de markt als zij ten minste 25 % gerecycled materiaal bevatten.***

⁴⁵ Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende Europese normalisatie, tot wijziging van de Richtlijnen 89/686/EEG en 93/15/EEG van de Raad alsmede de Richtlijnen 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG en 2009/105/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Beschikking 87/95/EEG van de Raad en Besluit nr. 1673/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 316 van 14.11.2012, blz. 12).

⁴⁵ Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende Europese normalisatie, tot wijziging van de Richtlijnen 89/686/EEG en 93/15/EEG van de Raad alsmede de Richtlijnen 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG en 2009/105/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Beschikking 87/95/EEG van de Raad en Besluit nr. 1673/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 316 van 14.11.2012, blz. 12).

Or. en

Motivering

Veel actoren in de levensmiddelensector zijn een verbintenis aangegaan om plastic flessen te produceren die ten minste 25 % gerecycled kunststof bevatten. Het is belangrijk dat deze verbintenis van de sector, die rechtstreeks betrokken is bij de algemene oplossing voor het grote probleem van marien zwerfvuil, wordt ondersteund.

Amendement 12

Voorstel voor een richtlijn Overweging 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13 bis)

Het ecologisch ontwerp van

kunststof en kunststofproducten die van bij de ontwerpfase rekening houden met vereisten op het gebied van hergebruik en recycling zijn cruciaal voor de circulaire economie en zullen bijdragen tot het verminderen van zwerfvuil. Het is dan ook belangrijk dat het beginsel van ecologisch ontwerp middels geschikte productregulering wordt uitgebreid tot alle productgroepen. Bijgevolg is het noodzakelijk om de in deze richtlijn vastgestelde maatregelen aan te vullen met behulp van een herziening en een versterking van de essentiële vereisten die werden vastgesteld in Richtlijn 94/62/EG, zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2018/852^{1 bis}. Met het oog daarop dient de Commissie tegen eind 2020 een voorstel te doen, rekening houdend met de relatieve eigenschappen van verschillende verpakkingsmaterialen op basis van levenscyclusbeoordelingen, met bijzondere aandacht voor preventie en op circulair gebruik gericht ontwerp.

^{1 bis}Richtlijn (EU) 2018/852 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 94/62/EG betreffende verpakking en verpakkingsafval (PB L 150 van 14.6.2018, blz. 141).

Or. en

Motivering

Innovaties op het gebied van productontwerp ter preventie van kunststofzwerfvuil is één van de belangrijkste doelstellingen.

Amendement 13

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) Sommige kunststofproducten voor

Amendement

(14) Sommige kunststofproducten voor

eenmalig gebruik komen in het milieu terecht door een ongepaste verwijdering via rioleringen of een andere ongepaste lozing in het milieu. Daarom moeten kunststofproducten voor eenmalig gebruik die vaak via rioleringen of op andere ongepaste manieren worden afgevoerd, onderworpen worden aan markeringsvoorschriften. De markering moet de consumenten informeren over passende manieren afval te verwijderen en/of over verwijderingsmogelijkheden die vermeden moeten worden en/of over de negatieve gevolgen van zwerfvuil op het milieu als gevolg van verkeerde verwijdering. De Commissie moet gemachtigd worden een geharmoniseerd formaat voor de markering vast te stellen en dient deze voor te leggen aan representatieve groepen consumenten, om te verifiëren of de voorgestelde markering duidelijk genoeg is en het juiste effect heeft.

eenmalig gebruik komen in het milieu terecht door een ongepaste verwijdering via rioleringen of een andere ongepaste lozing in het milieu. **Zij kunnen bovendien aanzienlijke schade toebrengen aan het rioleringsnet door pompen te doen dichtslibben en buizen te blokkeren.**

Daarom moeten kunststofproducten voor eenmalig gebruik die vaak via rioleringen of op andere ongepaste manieren worden afgevoerd, onderworpen worden aan markeringsvoorschriften. De markering moet de consumenten informeren over passende manieren afval te verwijderen en/of over verwijderingsmogelijkheden die vermeden moeten worden en/of over de negatieve gevolgen van zwerfvuil op het milieu **en voor de economie** als gevolg van verkeerde verwijdering. **De Commissie moet rekening houden met vrijwillige sectorale overeenkomsten inzake duidelijke etiketteringsregels om de consument er, bijvoorbeeld met een logo, over te informeren of het product al dan niet recyclebaar is.** De Commissie moet gemachtigd worden een geharmoniseerd formaat voor de markering vast te stellen en dient deze voor te leggen aan representatieve groepen consumenten, om te verifiëren of de voorgestelde markering duidelijk genoeg is en het juiste effect heeft.

Or. en

Motivering

Verscheidene kunststofproducten voor eenmalig gebruik, bijvoorbeeld vochtige doekjes, filters voor tabaksproducten en wattenstaafjes, kunnen door ongeschikte verwijdering in de riolering terechtkomen. In de meeste gevallen worden kunststoffen voor eenmalig gebruik verwijderd door de opvangsystemen en zuiveringsinstallaties voor afvalwater. Het overstorten van rioolwater kan echter leiden tot rechtstreekse lozing, waardoor een deel van deze kunststoffen mogelijk terechtkomen in het water, wat negatieve gevolgen heeft voor het milieu. Zie ook de motivering bij het amendement op artikel 7, lid 2.

Amendement 14

Voorstel voor een richtlijn Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) Voor kunststofproducten voor eenmalig gebruik waarvoor geen geschikte en duurzamere alternatieven algemeen beschikbaar zijn, moeten de lidstaten, volgens het beginsel dat de vervuiler betaalt, ook regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid invoeren, ter dekking van de kosten van het afvalbeheer, het opruimen van het zwerfvuil en de bewustmakingsmaatregelen **ter preventie en vermindering van** dergelijk zwerfvuil.

Amendement

(15) Voor kunststofproducten voor eenmalig gebruik waarvoor geen geschikte en duurzamere alternatieven algemeen beschikbaar zijn, moeten de lidstaten, volgens het beginsel dat de vervuiler betaalt, ook regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid invoeren, ter dekking van de kosten van het afvalbeheer, het opruimen van het zwerfvuil, **waarvoor gedeelde verantwoordelijkheid moet gelden**, en de bewustmakingsmaatregelen **om** dergelijk zwerfvuil **te voorkomen en te verminderen door wangedrag van consumenten aan te pakken**.

Or. en

Motivering

Zie de motivering bij artikel 8, lid 2.

Amendement 15

Voorstel voor een richtlijn Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) Het feit dat achtergelaten, verloren en weggegooid vistuig dat kunststoffen bevat zo'n groot aandeel vormt van het zwerfvuil op zee geeft aan dat de bestaande wettelijke voorschriften⁴⁶ onvoldoende stimulansen bieden om dergelijk vistuig naar de kust terug te brengen om daar ingezameld en verwerkt te worden. Het systeem voor indirecte bijdragen voor het afgeven van afval zoals voorzien in de EU-wet inzake havenontvangstvoorzieningen maakt het minder aantrekkelijk voor

Amendement

(16) Het feit dat achtergelaten, verloren en weggegooid vistuig dat kunststoffen bevat zo'n groot aandeel vormt van het zwerfvuil op zee geeft aan dat de bestaande wettelijke voorschriften⁴⁶ onvoldoende stimulansen bieden om dergelijk vistuig naar de kust terug te brengen om daar ingezameld en verwerkt te worden. **Anderzijds werden in Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad reeds een aantal maatregelen vastgesteld, met name een vereiste voor de kapitein van een**

schepen om hun afval op zee lozen en verzekert een recht van afgifte. Dat systeem zou echter moeten worden aangevuld met andere manieren om vissers financieel te stimuleren hun afgedankte vistuig naar de kust terug te brengen en zo een mogelijke verhoging van de te betalen indirecte afvalbijdrage te vermijden. Aangezien kunststoffen bestanddelen van vistuig een hoog recyclagepotentieel hebben, moeten de lidstaten, volgens het beginsel dat de vervuiler betaalt, een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid invoeren voor vistuig dat kunststoffen bevat, om een gescheiden inzameling van afgedankt vistuig mogelijk te maken en ter financiering van een degelijk afvalbeheer van dergelijk vistuig, in het bijzonder de recyclage ervan.

vissersvaartuig van de Unie om verloren vistuig dat niet kan worden teruggehaald binnen de 24 uur te melden bij de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarvan hij de vlag voert. Verordening (EG) nr. 1224/2009 volgt dergelijk verlies van vistuig echter niet consequent op. Het systeem voor indirecte bijdragen voor het afgeven van afval zoals voorzien in de EU-wet inzake havenontvangstvoorzieningen maakt het *bovendien* minder aantrekkelijk voor schepen om hun afval op zee lozen en verzekert een recht van afgifte. Dat systeem zou echter moeten worden aangevuld met andere manieren om vissers financieel te stimuleren hun afgedankte vistuig naar de kust terug te brengen en zo een mogelijke verhoging van de te betalen indirecte afvalbijdrage te vermijden. Aangezien kunststoffen bestanddelen van vistuig een hoog recyclingpotentieel hebben, moeten de lidstaten, volgens het beginsel dat de vervuiler betaalt, een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid invoeren voor vistuig dat kunststoffen bevat, om een gescheiden inzameling van afgedankt vistuig mogelijk te maken en ter financiering van een degelijk afvalbeheer van dergelijk vistuig, in het bijzonder de recycling ervan. *Dergelijke systemen moeten voorzien in specifieke financiële bijdragen voor vistuig dat is ontworpen met het oog op hergebruik en recycling, overeenkomstig de vereisten van Richtlijn 2008/98/EG.*

⁴⁶ Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad, Richtlijn 2000/59/EG en Richtlijn 2008/98/EG.

⁴⁶ Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad, Richtlijn 2000/59/EG en Richtlijn 2008/98/EG.

Or. en

Motivering

Het voorstel zal een aanvulling en versterking vormen van de huidige EU-wetgeving inzake vistuig, niet alleen door gegevens over verloren vistuig te verschaffen, maar ook door uitgebreide producentenverantwoordelijkheid in te voeren voor vistuig dat kunststoffen bevat.

Amendement 16

Voorstel voor een richtlijn Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Om ongepaste vormen van verwijdering, die leiden tot kunststofbevattend zwerfvuil op zee, te voorkomen, moeten de consumenten correct worden geïnformeerd over de beste beschikbare manieren om afval te verwijderen en/of over verwijderingsmethoden die vermeden moeten worden, over de beste afvalverwijderingspraktijken en de milieueffecten van slechte verwijderingspraktijken, en over het kunststofgehalte van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik en vistuig. Daarom zouden de lidstaten verplicht moeten worden de nodige bewustmakingsmaatregelen te nemen om te verzekeren dat dit soort informatie aan de consumenten wordt gegeven. De informatie mag geen promotionele inhoud bevatten die aanspoort tot gebruik van kunststofproducten voor eenmalig gebruik. De lidstaten moeten in de gelegenheid gesteld worden maatregelen te kiezen die het best passen bij de aard van het product of het gebruik ervan. Producenten van kunststofproducten voor eenmalig gebruik en vistuig dat kunststoffen bevat, zouden de kosten voor de bewustmakingsmaatregelen via hun verplichte uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moeten dekken.

Amendement

(18) Om ongepaste vormen van verwijdering, die leiden tot kunststofbevattend zwerfvuil op zee, te voorkomen, moeten de consumenten correct worden geïnformeerd over de beste beschikbare manieren om afval te verwijderen en/of over verwijderingsmethoden die vermeden moeten worden, over de beste afvalverwijderingspraktijken en de milieueffecten van slechte verwijderingspraktijken, en over het kunststofgehalte van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik en vistuig, ***en de beschikbare alternatieven die reeds op de markt zijn***. Daarom zouden de lidstaten verplicht moeten worden de nodige bewustmakingsmaatregelen te nemen om te verzekeren dat dit soort informatie aan de consumenten wordt gegeven. De informatie mag geen promotionele inhoud bevatten die aanspoort tot gebruik van kunststofproducten voor eenmalig gebruik. De lidstaten moeten in de gelegenheid gesteld worden maatregelen te kiezen die het best passen bij de aard van het product of het gebruik ervan. Producenten van kunststofproducten voor eenmalig gebruik en vistuig dat kunststoffen bevat, zouden de kosten voor de bewustmakingsmaatregelen via hun verplichte uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moeten dekken.

Or. en

Motivering

Als de Europese Unie het gebruik van kunststofproducten voor eenmalig gebruik wil terugdringen, moeten consumenten beter worden geïnformeerd over de bestaande alternatieven.

Amendement 17

Voorstel voor een richtlijn Overweging 19

Door de Commissie voorgestelde tekst

(19) Richtlijn 2008/98/EG bepaalt algemene minimumvoorschriften voor regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Die voorschriften zouden van toepassing moeten zijn op de in het kader van deze richtlijn vastgestelde regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Maar in deze richtlijn staan aanvullende voorschriften inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, bijvoorbeeld de eis dat de kosten **voor de opruiming van zwerfvuil** voor rekening komt van producenten van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik.

Amendement

(19) Richtlijn 2008/98/EG bepaalt algemene minimumvoorschriften voor regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Die voorschriften zouden van toepassing moeten zijn op de in het kader van deze richtlijn vastgestelde regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Maar in deze richtlijn staan aanvullende voorschriften inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, bijvoorbeeld de eis dat de kosten **van bewustmakingsmaatregelen** voor rekening komt van producenten van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik.

Or. en

Motivering

Deze wetgeving dient bepalingen vast te stellen voor gedeelde verantwoordelijkheid voor de kosten van de opruiming van zwerfvuil wanneer het gaat om wangedrag van de consument.

Amendement 18

Voorstel voor een richtlijn Overweging 20

Door de Commissie voorgestelde tekst

(20) Drankflessen die als kunststofproducten voor eenmalig gebruik ingedeeld zijn, zijn een van de meest op de stranden van de Europese Unie

Amendement

(20) Drankflessen (**met doppen en deksels**) die als kunststofproducten voor eenmalig gebruik ingedeeld zijn, zijn een van de meest op de stranden van de

aangetroffen stukken marien zwerfvuil. Dat is het gevolg van de inefficiëntie van de systemen voor gescheiden inzameling en van het feit dat consumenten weinig gebruikmaken van deze systemen. Het is dan ook noodzakelijk om efficiëntere systemen voor gescheiden inzameling te bevorderen en daartoe zou een minimumstreefwaarde voor gescheiden inzameling moeten worden vastgesteld voor kunststoffen drankverpakkingen voor eenmalig gebruik. De lidstaten zouden die minimumstreefwaarde moeten kunnen halen door streefwaarden voor gescheiden inzameling vast te stellen voor kunststoffen drankflessen voor eenmalig gebruik in het kader van de regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid of door statiegeldregelingen of enige andere maatregel die zij gepast vinden, vast te stellen. Dat zal een directe, positieve uitwerking hebben op de **inzamelingspercentages**, de kwaliteit van het ingezamelde materiaal en de kwaliteit van het recyclaat, wat dan weer kansen oplevert voor de recyclagesector en voor de recyclaatmarkt.

Europese Unie aangetroffen stukken marien zwerfvuil. Dat is het gevolg van de inefficiëntie van de systemen voor gescheiden inzameling en van het feit dat consumenten weinig gebruikmaken van deze systemen. Het is dan ook noodzakelijk om efficiëntere systemen voor gescheiden inzameling te bevorderen en daartoe zou een minimumstreefwaarde voor gescheiden inzameling moeten worden vastgesteld voor kunststoffen drankverpakkingen voor eenmalig gebruik. De lidstaten zouden die minimumstreefwaarde moeten kunnen halen door streefwaarden voor gescheiden inzameling vast te stellen voor kunststoffen drankflessen voor eenmalig gebruik in het kader van de regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid of door **systemen voor geautomatiseerde inzameling** of enige andere maatregel die zij gepast vinden, vast te stellen. **Deze minimumstreefwaarde voor inzameling moet gepaard gaan met een vereiste voor een specifiek gehalte aan gerecycled materiaal voor plastic flessen, om te garanderen dat het aanvullend ingezamelde plastic opnieuw wordt gebruikt of wordt gerecycled en dus opnieuw in de circulaire economie terechtkomt.** Dat zal **dan ook** een directe, positieve uitwerking hebben op de **inzamelings- en recyclingpercentages**, de kwaliteit van het ingezamelde materiaal en de kwaliteit van het recyclaat, wat dan weer **nieuwe** kansen oplevert voor de recyclingsector en voor de recyclaatmarkt.

Or. en

Motivering

Zie de motivering bij artikel 9.

Amendement 19

Voorstel voor een richtlijn Artikel 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Deze richtlijn heeft tot doel de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu, in het bijzonder op het aquatisch milieu, en op de menselijke gezondheid te voorkomen en te verminderen, en de overgang naar een circulaire economie met vernieuwende bedrijfsmodellen, producten en materialen te bevorderen, en zo ook bij te dragen tot de efficiënte werking van de interne markt.

Amendement

Deze richtlijn heeft tot doel ***ervoor te zorgen dat de Unie haar rol vervult bij het oplossen van het mondiale probleem van marien kunststofzwerfvuil***, door de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu, in het bijzonder op het aquatisch milieu, en op de menselijke gezondheid te voorkomen en te verminderen, en ***door*** de overgang naar een circulaire economie met vernieuwende bedrijfsmodellen, producten en materialen te bevorderen, en zo ook bij te dragen tot de efficiënte werking van de interne markt.

Or. en

Motivering

Het doel van het voorstel moet zichtbaarder zijn: op wereldniveau is het aandeel van de Europese Unie in het veroorzaken van marien zwerfvuil relatief klein, aangezien in de EU ongeveer 16 % van de mondiale kunststofproducten voor eenmalig gebruik worden verbruikt. De EU kan echter een belangrijke rol spelen in het komen tot een oplossing en kan door het goede voorbeeld te geven een positieve spiraal in gang zetten.

Amendement 20

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 2**

Door de Commissie voorgestelde tekst

(2) "kunststofproduct voor eenmalig gebruik": een product dat geheel of gedeeltelijk van kunststoffen is gemaakt en ***niet*** werd bedacht, ontworpen of in de handel gebracht om ***binnen zijn levensduur meerdere omlopen te maken door te worden teruggestuurd naar de producent om opnieuw gevuld te worden of opnieuw gebruikt te worden voor hetzelfde doel als waarvoor het ontworpen was***;

Amendement

(2) "kunststofproduct voor eenmalig gebruik": een product dat geheel of gedeeltelijk van kunststoffen is gemaakt en werd bedacht, ontworpen of in de handel gebracht om ***slechts één keer te worden gebruikt, of dat daadwerkelijk slechts één keer wordt gebruikt alvorens het wordt weggegooid***;

Or. en

Motivering

Een positieve definitie zorgt, in tegenstelling tot een negatieve definitie, voor rechtszekerheid. Twee hypothesen worden afgedekt: (1) producten die zijn ontworpen om slechts éénmaal te worden gebruikt (zelfs als ze in de praktijk verscheidene keren opnieuw worden gebruikt), en (2) producten die meerdere keren kunnen worden gebruikt maar in de praktijk slechts één keer worden gebruikt.

Amendement 21

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 3 – alinea 1 – punt 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

**(2 bis) "zeer lichte plastic draagtassen":
zeer lichte plastic draagtassen zoals
bedoeld in punt 1 quinquies van artikel 3
van Richtlijn 94/62/EG;**

Or. en

Motivering

Definitie verwijst naar amendementen die deze productcategorie opnemen in de werkingssfeer van de richtlijn en meer specifiek in artikel 5 inzake beperkingen op het in de handel brengen.

Amendement 22

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 3 – alinea 1 – punt 14 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

**(14 bis) "tabaksproducten":
tabaksproducten zoals bedoeld in punt 4
van artikel 2 van Richtlijn 2014/40/EU;**

Or. en

Motivering

Definitie verwijst naar het amendement om deze productcategorie toe te voegen aan artikel 4 van de richtlijn, over consumptievermindering. Er zijn haalbare alternatieven beschikbaar die het potentieel hebben om tabaksfilters op basis van cellulose, die kunststof bevatten, te vervangen. Deze alternatieven zijn milieuvriendelijk en biologisch afbreekbaar. Ze zijn echter nog niet door de tabaksindustrie omarmd.

Amendement 23

Voorstel voor een richtlijn Artikel 4 – lid 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten treffen de maatregelen die nodig zijn om op hun grondgebied tegen ... [zes jaar na de einddatum voor omzetting van deze richtlijn] een aanzienlijke vermindering te realiseren van de consumptie van de in deel A van de bijlage opgenomen kunststofproducten voor eenmalig gebruik.

Amendement

De lidstaten treffen de maatregelen die nodig zijn om op hun grondgebied tegen ... [**vier** jaar na de einddatum voor omzetting van deze richtlijn] een aanzienlijke vermindering te realiseren van de consumptie van de in deel A van de bijlage opgenomen kunststofproducten voor eenmalig gebruik. ***Om deze vermindering te realiseren, keuren de lidstaten plannen goed die specifieke, kwantitatieve verminderingsstreefwaarden en de genomen maatregelen omvatten. Deze plannen worden voorgelegd aan de Commissie en zullen indien nodig worden bijgewerkt. De Commissie kan op basis van de goedgekeurde plannen aanbevelingen doen.***

Or. en

Motivering

Het voor de lidstaten vastgelegde tijdsschema is gebaseerd op het tijdsschema van de richtlijn van 29 april 2015 inzake lichte plastic draagtassen. Er zijn desalniettemin aanpassingen, met een meer flexibel tijdsschema, gepland om rekening te houden met het feit dat lidstaten niet beschikken over voldoende gegevens over maatregelen om het gebruik van kunststoffen houders voor voedingsmiddelen en drankbekers te verminderen. Een periode van vier jaar is voldoende voor de lidstaten om op hun grondgebied precieze verminderingsstreefwaarden te realiseren voor de in artikel 4 vermelde producten.

Amendement 24

Voorstel voor een richtlijn Artikel 4 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De Commissie **kan** een uitvoeringshandeling **vaststellen** waarin de methodes worden vastgesteld voor de

Amendement

2. De Commissie **stelt tegen ... [twaalf maanden voor de einddatum voor omzetting van deze richtlijn]** een

berekening en verificatie van de aanzienlijke vermindering in consumptie van de kunststofproducten voor eenmalig gebruik waarnaar in lid 1 wordt verwezen. Die uitvoeringshandeling wordt vastgesteld volgens de in artikel 16, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

uitvoeringshandeling **vast** waarin de methoden worden vastgesteld voor de berekening en verificatie van de aanzienlijke vermindering in consumptie van de kunststofproducten voor eenmalig gebruik waarnaar in lid 1 wordt verwezen. Die uitvoeringshandeling wordt vastgesteld volgens de in artikel 16, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Or. en

Motivering

De uitvoeringshandeling waarin de methoden worden vastgesteld, is noodzakelijk voor de gedegen tenuitvoerlegging van de verminderingstreefwaarde.

Amendement 25

Voorstel voor een richtlijn Artikel 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 4 bis

Vermindering van afval van tabaksproducten na gebruik

De lidstaten nemen de volgende maatregelen om de schade veroorzaakt door afval van tabaksproducten, en met name filters van tabaksproducten die kunststof bevatten, te verminderen:

(a) goedkeuring en tenuitvoerlegging van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid overeenkomstig artikel 8, met een verplichting voor de producenten van tabaksproducten om in te staan voor de financiering van onafhankelijk van de producent opgerichte en beheerde beheerorganisaties om afval van tabaksproducten te voorkomen, verminderen en verzachten, met name afval van kunststofproducten voor eenmalig gebruik, met inbegrip van filters, die een onderdeel zijn van of op de markt worden gebracht voor gebruik met

tabaksproducten, evenals, indien mogelijk, andere fases in de levenscyclus van tabak;

(b) vaststelling van verminderingstreefwaarden voor kunststoffen filters van tabaksproducten om afval na gebruik als volgt te beperken: 50 % tegen 2025 en 80 % tegen 2030, vergeleken met de niveaus van 2014, met als uiteindelijke doelstelling om deze filters te vervangen door alternatieve, milieuvriendelijke filters;

(c) uitbreiding van de bestaande wetgeving en het bestaande fiscaal beleid dat op tabaksproducten en de verkoop ervan van toepassing is met maatregelen die erop zijn gericht om kunststofproducten voor eenmalig gebruik die onderdeel vormen van of worden verkocht voor gebruik met tabaksproducten, met inbegrip van filters, geleidelijk te verminderen;

(d) wetgevings- en economische maatregelen om de milieuschade aan te pakken.

Or. en

Motivering

Overeenkomstig door de Europese Commissie verschaft cijfers zijn filters van tabaksproducten de op één na meest vervuulende kunststofproducten voor eenmalig gebruik die bijdragen aan marien zwerfvuil, na plastic flessen. Aangezien het voorstel van de Commissie in verband met tabaksfabrikanten alleen bepalingen omvat over uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en bewustmakingsmaatregelen, wenst de rapporteur verder te gaan en stelt zij een brede waaier aan maatregelen voor, zoals verminderingstreefwaarden voor het gebruik van filters van tabaksproducten.

Amendement 26

Voorstel voor een richtlijn Artikel 6 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de in deel C van de bijlage opgenomen

Amendement

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de in deel C van de bijlage opgenomen

kunststofproducten voor eenmalig gebruik met doppen en deksels waarvan een aanzienlijk deel van kunststoffen is gemaakt, alleen in de handel mogen worden gebracht als de doppen en deksels tijdens de fase van beoogd gebruik van het product aan de verpakking bevestigd blijven.

kunststofproducten voor eenmalig gebruik met doppen en deksels waarvan een aanzienlijk deel van kunststoffen is gemaakt, alleen in de handel mogen worden gebracht als de doppen en deksels tijdens de fase van beoogd gebruik van het product aan de verpakking bevestigd blijven. ***In afwijking hiervan moeten in het geval van koolzuurhoudende dranken de doppen en deksels niet aan de verpakking bevestigd blijven. Deze afwijking is onderhevig aan de in artikel 15 bedoelde procedure voor evaluatie en herziening.***

Or. en

Motivering

Doppen en deksels die aan de fles bevestigd blijven, bestaan voor bepaalde toepassingen, maar in de effectbeoordeling van de Commissie werd niet beoordeeld of deze geschikt zijn voor alle "drankverpakkingen". Er is bijvoorbeeld momenteel geen oplossing beschikbaar voor koolzuurhoudende dranken omdat gedegen ontlasting van de druk hierbij niet mogelijk is.

Amendement 27

Voorstel voor een richtlijn Artikel 6 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat tegen 2025 de in lid 1 vermelde producten ten minste 25 % gerecycled materiaal bevatten.

Tegen 2022 keurt de Commissie uitvoeringshandelingen goed waarin de methoden worden vastgesteld voor de berekening van het gehalte aan gerecycled materiaal. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 16, lid 2, van deze richtlijn, bedoelde onderzoeksprocedure.

Or. en

Motivering

Veel actoren in de levensmiddelensector zijn een verbintenis aangegaan om plastic flessen te produceren die ten minste 25 % gerecycled kunststof bevatten. Het is belangrijk dat deze verbintenis van de sector, die rechtstreeks betrokken is bij de algemene oplossing voor het grote probleem van marien zwerfvuil, wordt ondersteund.

Amendement 28

Voorstel voor een richtlijn Artikel 7 – lid 1 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) de aanwezigheid van kunststoffen in het product.

Amendement

(c) de aanwezigheid van kunststoffen in het product, **en, indien van toepassing, de beschikbaarheid van alternatieven.**

Or. en

Motivering

Dit is belangrijke informatie die de keuze van de consument kan beïnvloeden.

Amendement 29

Voorstel voor een richtlijn Artikel 7 – lid 1 – letter c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(c bis) de aanwezigheid in het product van op de autorisatielijst van Reach vermelde zeer zorgwekkende stoffen (SVHC).

Or. en

Motivering

Het is belangrijk dat de consument informatie krijgt over de aanwezigheid van giftige stoffen in het product.

Amendement 30

Voorstel voor een richtlijn Artikel 7 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De Commissie stelt tegen ... [12 maanden vóór de einddatum voor omzetting van deze richtlijn] een uitvoeringshandeling vast met daarin de specificaties voor de markering van lid 1. Die uitvoeringshandeling wordt vastgesteld volgens de in artikel 16, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Amendement

2. De Commissie stelt tegen ... [12 maanden vóór de einddatum voor omzetting van deze richtlijn] een uitvoeringshandeling vast met daarin de specificaties voor de markering van lid 1 ***en houdt daarbij rekening met vrijwillige sectorale overeenkomsten over duidelijke etiketteringsregels om de consument er met een logo over te informeren of het product al dan niet recyclebaar is.*** Die uitvoeringshandeling wordt vastgesteld volgens de in artikel 16, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Or. en

Motivering

Bij de analyse die voorafgaat aan de publicatie van de uitvoeringshandeling dient de Commissie rekening te houden met de vrijwillige overeenkomsten die in bepaalde industriële sectoren zijn vastgelegd met het oog op duidelijke en leesbare markering, zoals voor vochtige doekjes.

Amendement 31

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 8 – lid 1**

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaten zorgen ervoor dat regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid worden opgesteld voor alle in deel C van de bijlage opgenomen kunststofproducten voor eenmalig gebruik die op de EU-markt in de handel worden gebracht, in overeenstemming met bepalingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid van Richtlijn 2008/98/EG.

Amendement

1. De lidstaten zorgen ervoor dat regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid worden opgesteld voor alle in deel C van de bijlage opgenomen kunststofproducten voor eenmalig gebruik die op de EU-markt in de handel worden gebracht, in overeenstemming met bepalingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid van Richtlijn 2008/98/EG. ***Voor de kunststofproducten voor eenmalig gebruik die onder Richtlijn 94/62/EG vallen, zorgen de lidstaten ervoor dat de regelingen voor uitgebreide***

producentenverantwoordelijkheid worden opgesteld tegen 31 december 2024.

Or. en

Motivering

Om juridische duidelijkheid te garanderen, moet de uiterlijke termijn voor de invoering van regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen waarvoor dergelijke regelingen nog niet bestaan worden afgestemd op het tijdschema van de richtlijn betreffende verpakking en verpakkingsafval, zoals overeengekomen in de recente herziening van de EU-afvalwetgeving (pakket circulaire economie) en vastgelegd in Richtlijn (EU) 2018/852.

Amendement 32

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8 – lid 2 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De te dekken kosten bedragen niet meer dan de kosten die noodzakelijk zijn om deze diensten op een kostenefficiënte manier aan te bieden en worden met de betrokken actoren op transparante wijze vastgelegd. De kosten voor de opruiming van zwerfvuil worden beperkt tot de normale activiteiten die regelmatig door of namens overheidsinstanties worden uitgevoerd en hebben geen betrekking op zwerfvuil dat werd opgehaald uit de zee of uit rivieren. De Commissie publiceert, in overleg met de lidstaten, richtsnoeren met betrekking tot de verdeling van de kosten voor de opruiming van zwerfvuil dat onder de regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid valt.

Or. en

Motivering

Met dit voorstel gaat de Commissie verder dan het beginsel dat "de vervuiler betaalt" en stelt zij de fabrikant van het product volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor het vervoer, de behandeling en de opruiming van marien zwerfvuil en zwerfvuil op stranden. De rapporteur is van mening dat de financiële verantwoordelijkheid voor de kosten van de opruiming van zwerfvuil moet worden gedeeld wanneer het gaat om wangedrag van de

consument.

Amendement 33

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De lidstaten zorgen voor de invoering van regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor vistuig dat kunststoffen bevat en op de EU-markt in de handel wordt gebracht, in overeenstemming met de voorschriften van Richtlijn 2008/98/EG met betrekking tot uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

Amendement

3. De lidstaten zorgen voor de invoering van regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor vistuig dat kunststoffen bevat en op de EU-markt in de handel wordt gebracht, in overeenstemming met de voorschriften van Richtlijn 2008/98/EG met betrekking tot uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. ***De lidstaten zorgen ervoor dat dergelijke regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor vistuig tegen 2025 een streefwaarde voor recycling realiseren van ten minste 15 %. Om deze streefwaarde te halen, kunnen de lidstaten onder meer volgende aanvullende vereisten opleggen voor de regelingen:***

- (a) vaststelling van een waarborgregeling om de terugkeer van oud, verwaarloosd of onbruikbaar vistuig te bevorderen, behalve in kleine, onbemande havens of in havens in afgelegen gebieden;***
- (b) opname van regelingen voor monitoring, tracering en rapportage; en***
- (c) afdekking van terughaalacties.***

Or. en

Motivering

Om de meest efficiënte vermindering van marien zwerfvuil van vistuig dat kunststoffen bevat te verzekeren, moeten de lidstaten worden verplicht om regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid in te voeren voor vistuig dat kunststoffen bevat, met inbegrip van een recyclingstreefwaarde voor vistuig van 15 % tegen 2025. Dit is haalbaar, rekening houdend met de beste praktijken van IJsland: een recyclingstreefwaarde voor netten van 45 % in 2006, 85 % terugwinning voor zowel netten als draden.

Amendement 34

Voorstel voor een richtlijn Artikel 9 – alinea 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) statiegeldregelingen invoeren, of

Amendement

a) statiegeldregelingen invoeren, of
***systemen voor geautomatiseerde
inzameling, of***

Or. en

Motivering

Er mag niet worden vooruitgelopen op de beslissing van de lidstaten of regio's om al dan niet te kiezen voor een statiegeldregeling. Er zijn andere systemen mogelijk, zoals geautomatiseerde inzameling met een terugbrengpremie, in de vorm van een voucher of een korting voor de consument.

Amendement 35

Voorstel voor een richtlijn Artikel 10 – alinea 1 – letter b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

***b bis) de effecten op de riolering van
ongepaste vormen van afvalverwijdering
van deze producten.***

Or. en

Motivering

De riolering is niet alleen een mogelijke manier waarop bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik in het milieu terechtkomen. De riolering lijdt ook aanzienlijke schade ten gevolge van ongepaste afvalverwijdering. De consument moet daarop worden gewezen.

Amendement 36

Voorstel voor een richtlijn Artikel 13 – lid 1 – alinea 1 – letter a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) de gegevens over het in de handel brengen en gescheiden inzamelen van de in deel F van de bijlage opgenomen producten, in het kader van het staven van de vooruitgang met het bereiken van de in artikel 9 vastgestelde streefwaarde;

Or. en

Motivering

Om het bereiken van de streefwaarde voor gescheiden inzameling te beoordelen, moeten de relevante gegevens worden verzameld.

Amendement 37

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 13 – lid 1 – alinea 1 – letter a ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a ter) de hoeveelheden marien zwerfvuil die afkomstig zijn van producten die onder deze richtlijn vallen, om de effecten van de genomen maatregelen op te volgen.

Or. en

Motivering

Er moet prioriteit worden gegeven aan de verificatie van de hoeveelheden marien zwerfvuil die afkomstig zijn van producten die onder deze richtlijn vallen.

Amendement 38

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 13 – lid 1 – alinea 1 – letter a quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a quater) de gegevens over de in deel E en deel G van de bijlage opgenomen kunststofproducten voor eenmalig gebruik die elk jaar op de EU-markt in de handel

zijn gebracht, om de consumptie ervan in de Unie op te volgen;

Or. en

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 39

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 15 – lid 1**

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie evalueert deze richtlijn tegen ... [*zes* jaar na de einddatum voor omzetting van deze richtlijn]. De evaluatie vindt plaats op basis van de beschikbare informatie in overeenstemming met artikel 13. De lidstaten verstrekken de Commissie alle bijkomende informatie die nodig is voor de evaluatie en voor de voorbereiding van het in lid 2 bedoelde verslag.

Amendement

1. De Commissie evalueert deze richtlijn tegen ... [*vijf* jaar na de einddatum voor omzetting van deze richtlijn]. De evaluatie vindt plaats op basis van de beschikbare informatie in overeenstemming met artikel 13. De lidstaten verstrekken de Commissie alle bijkomende informatie die nodig is voor de evaluatie en voor de voorbereiding van het in lid 2 bedoelde verslag.

Or. en

Motivering

Vijf jaar is voldoende tijd voor de Commissie voor de evaluatie en, indien nodig, de herziening, op basis van de door de lidstaten ingediende verslagen met de belangrijkste gegevens in verband met onder de richtlijn vallende kunststofproducten voor eenmalig gebruik, met name de producten die onderhevig zijn aan de streefwaarden voor consumptievermindering van artikel 4.

Amendement 40

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 15 – lid 3 – letter c**

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) er voldoende wetenschappelijke en technische vorderingen zijn gemaakt, en er criteria of een norm voor biologische afbreekbaarheid in het mariene milieu

Amendement

c) er voldoende wetenschappelijke en technische vorderingen zijn gemaakt, en er criteria of een norm voor biologische afbreekbaarheid *en voor desintegratie* in

is/zijn ontwikkeld die van toepassing is/zijn op kunststofproducten voor eenmalig gebruik die vallen onder de werkingssfeer van deze richtlijn en hun vervangingsproducten voor eenmalig gebruik, **om te bepalen welke producten niet langer onderworpen hoeven worden aan beperkingen voor het in de handel brengen, in voorkomend geval.**

het mariene milieu is/zijn ontwikkeld die van toepassing is/zijn op kunststofproducten voor eenmalig gebruik die vallen onder de werkingssfeer van deze richtlijn en hun vervangingsproducten voor eenmalig gebruik.

Or. en

Motivering

Het gaat niet alleen over het kennen van de biologische afbreekbaarheid van wegwerpproducten van kunststof in de zee, waarvoor geen afdoende wetenschappelijke studies bestaan die rekening houden met de effecten van zeestromingen, zeezout en de diepte van de zeebodem op de biologische afbreekbaarheid, maar ook over de desintegratie van kunststofproducten voor eenmalig gebruik vóór ze rivieren, zeeën en oceanen bereiken.

Amendement 41

Voorstel voor een richtlijn Bijlage I – deel A – streepje 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- **tabaksproducten met filters die kunststoffen bevatten, en filters die kunststoffen bevatten en die verkocht worden voor gebruik in combinatie met tabaksproducten.**

Or. en

Motivering

Zie motivering bij amendement 9 (overweging 12 bis) en amendement 31 (nieuw artikel 8 bis).

Amendement 42

Voorstel voor een richtlijn Bijlage I – deel B – streepje 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- **zeer lichte plastic draagtassen, zoals gedefinieerd in artikel 3, lid 1 quinquies van Richtlijn 94/62/EG, behalve wanneer deze vereist zijn met het oog op de hygiëne,**

Or. en

Motivering

Verplichte maatregelen voor de vermindering van zeer lichte plastic draagtassen van minder dan 15 micron maken geen deel uit van de huidige richtlijn inzake lichte plastic draagtassen (Richtlijn (EU) 2015/720). Gezien de succesvolle tenuitvoerlegging van deze wetgeving en de snelle verandering van het gedrag van consumenten in de meeste lidstaten waar plastic draagtassen bij het verkooppunt worden aangerekend, moet er een duidelijk signaal komen in de vorm van een verbod voor de categorie zeer lichte plastic draagtassen, behalve voor de tassen die op weg van de supermarkt naar huis een hygiënische functie vervullen.

Amendement 43

Voorstel voor een richtlijn Bijlage I – deel D – streepje 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- **zakjes chips en zakjes snoep.**

Or. en

Motivering

Voor zakjes chips en snoep, die op de ranglijst van meest gevonden producten in de Europese zeeën de vierde plaats innemen, mogen de wetgevers markeringsvoorschriften vastleggen bovenop de reeds in het wetgevingsvoorstel opgenomen maatregelen: uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en bewustmakingscampagnes.

Amendement 44

Voorstel voor een richtlijn Bijlage I – deel E – streepje 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

— tabaksproducten met filter, en filters die verkocht worden voor gebruik in

– tabaksproducten met **een** filter **die kunststoffen bevat**, en filters **die**

combinatie met tabaksproducten,

kunststoffen bevatten en die verkocht worden voor gebruik in combinatie met tabaksproducten,

Or. en

Motivering

Zie de motivering van amendement 9 (overweging 12 bis).

Amendement 45

**Voorstel voor een richtlijn
Bijlage I – deel G – streepje 8**

Door de Commissie voorgestelde tekst

– lichte plastic draagtassen als omschreven in artikel 3, onder 1 quater, van Richtlijn 94/62/EG.

Amendement

– lichte plastic draagtassen als omschreven in artikel 3, onder 1 quater, van Richtlijn 94/62/EG **en zeer lichte plastic draagtassen zoals omschreven in artikel 3, onder 1 quinquies van diezelfde richtlijn.**

Or. en

Motivering

Voor lichte of zeer lichte plastic draagtassen die niet onderhevig zijn aan beperkingsmaatregelen in de lidstaten is het belangrijk dat er maatregelen worden vastgesteld om de consumenten bewust te maken van de milieugevolgen.

TOELICHTING

Achtergrond

"Het kunststoffen tijdperk": hoewel het noch de roeping, noch de bedoeling is van de rapporteur om als historicus op te treden, is dit misschien het etiket dat zij op ons tijdperk zou plakken.

Kunststof werd halverwege de negentiende eeuw uitgevonden. Sinds het begin van de jaren vijftig wordt het in grote hoeveelheden geproduceerd en de laatste vijftien jaar is de productie exponentieel toegenomen: meer dan acht miljard ton op amper 65 jaar tijd¹, goed voor meer dan zes miljard ton afval, de cijfers zijn schokkend.

Deze "wegwerpmaatschappij" maakt van onze oceanen de ultieme vuilnisbelt: kunststoffen, waarvan de helft producten voor eenmalig gebruik en een kwart vistuig, zijn goed voor 85 % van de mariene vervuiling. Dit komt overeen met jaarlijks 15 600 ton kunststofproducten voor eenmalig gebruik die de Europese zeeën vervuilen, of 26 600 ton als we het vistuig meerekenen².

In Europa wordt jaarlijks 150 000 ton kunststof in zee gedumpt³. Op wereldniveau is de situatie nog alarmerender: 8 miljoen ton komt jaarlijks in de oceanen terecht.

Als we niets doen, zal er tegen 2050 meer kunststof dan vis in onze zee zitten. Alle mariene fauna wordt hierdoor getroffen: schildpadden, vogels, walvisachtigen, vissen, schaaldieren. Zij slikken kunststof in, met nadelige gevolgen voor hun overleven en nog onduidelijke gevolgen voor de menselijke gezondheid.

De Commissie speelt een leidersrol

Deze vaststelling wordt, in tegenstelling tot de klimaatverandering, door niemand ontkend, en heeft ertoe geleid dat de Commissie op 28 mei dit jaar haar wetgevingsvoorstel over kunststofproducten voor eenmalig gebruik heeft gepubliceerd.

Er wordt een lange reeks maatregelen vastgesteld die zijn gebaseerd op de initiatieven van bepaalde lidstaten en regio's, die worden aangevuld, overtroffen en geharmoniseerd door ze in te passen in een algemeen, communautair kader. Dit kader bestaat uit Richtlijn (EU) 2015/720 betreffende de vermindering van het verbruik van lichte plastic draagtassen, de kunststoffenstrategie, het actieplan voor de circulaire economie en de herziene afvalwetgeving.

De Commissie richt zich op de tien belangrijkste bronnen van macroplastics die worden aangetroffen in de Europese zeeën en op de Europese stranden. Deze zijn goed voor 70 % van het marien zwerfvuil.

¹ R. Geyer, J. Jambeck, K. Lavender, University study, "Production, use, and fate of all plastics ever made", *Science Advances*, Vol.3, n°7, 2017.

² *Europese Commissie, Impact Assessment - Reducing Marine Litter: action on single use plastics and fishing gear, SWD(2018) 254 final, 28 mei 2018, deel 1 blz.10.*

³ *ibid.*, deel 1 blz. 10.

Een mondiale uitdaging die ambitieuze en stapsgewijze maatregelen vereist

- Kunststofproducten voor eenmalig gebruik op EU-niveau verbieden wanneer er alternatieven bestaan. Dit gaat over negen producten: bestek (vorken, messen, lepels, eetstokjes) en borden, wattenstaafjes, rietjes, roerstaafjes voor dranken en stokjes ter ondersteuning van ballonnen (art. 5).
- De lidstaten laten beslissen welke instrumenten zij wensen te hanteren om de consumptie van kunststofproducten voor eenmalig gebruik waarvoor alternatieven worden ontwikkeld aanzienlijk te verminderen: voedselverpakkingen en bekertjes voor dranken (art. 4). Een systeem dat zijn deugdelijkheid heeft bewezen met het geplande verbod op lichte plastic draagtassen met een wanddikte van minder dan 50 micron.¹
- Ervoor zorgen dat tegen 2025 ten minste 90 % van de drankflessen wordt ingezameld (art. 9).
- De regeling voor producentenverantwoordelijkheid uitbreiden (art. 8) tot alle productcategorieën die worden opgenomen in het toepassingsgebied, met uitzondering van maandverband, tampons en tamponapplicators. Deze uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zal de financiële kosten dekken van de inzameling en de opruiming van het afval, evenals de bewustmakingsmaatregelen (art. 10).
- Voorzien in markerings- en etiketteringsvoorschriften voor drie categorieën producten: maandverband en tampons, vochtige doekjes en ballonnen gemaakt van kunststof (art. 7).

Volgens ramingen van de Commissie zal de richtlijn zowel voor het milieu als voor de economie voordelen opleveren. Dankzij deze richtlijn zal milieuschade, die tegen 2030 zou oplopen tot 22 miljard EUR², kunnen worden vermeden en zullen de consumenten tot 6,5 miljard EUR kunnen besparen³, tegen een aanpassingskost van naar schatting 3,2 miljard EUR⁴ voor de producenten. Alleen het voorzichtige scenario (optie 2a), dat is beperkt tot vrijwillige acties van de sector en informatiecampaagnes, leidt tot banenverlies⁵. Anderzijds zouden er volgens de andere geplande scenario's, die gunstiger zijn voor de innovatie, 30 000 tot 50 000 banen kunnen worden gecreëerd⁶.

De prioriteiten van de rapporteur

De rapporteur is zeer ingenomen met dit ambitieuze voorstel van de Commissie, dat helemaal aansluit op de publieke opinie: 95 % van de Europeanen is van mening dat het nodig en zelfs dringend is om maatregelen te nemen op het gebied van kunststofproducten voor eenmalig

¹ Artikel 4, lid 1 bis, onder b), van Richtlijn 94/62/EG, zoals gewijzigd door Richtlijn (EU) 2015/720 van 19 april 2015, betreffende de vermindering van het verbruik van lichte plastic draagtassen: "uiterlijk op 31 december 2018 [worden er] geen gratis lichte plastic draagtassen meer [...] verstrekt op de plaats van verkoop van goederen of producten, tenzij er even doeltreffende instrumenten worden toegepast." "

² Europese Commissie, Kunststof voor eenmalig gebruik: nieuwe EU-regels om zwerfvuil op zee terug te dringen, persbericht, 28 mei 2018.

³ Effectbeoordeling, op. cit., deel 1, blz. 60.

⁴ ibid., deel 1 blz. 60.

⁵ ibid., deel 1 blz. 60.

⁶ ibid., deel 1 blz. 60.

gebruik¹.

De rapporteur had echter graag gezien dat de Commissie verder zou zijn gegaan in de opvolging van de informatie van haar eigen effectbeoordeling. Zij wenst dan ook dat de door het adviesbureau Eunomia opgestelde studie, waarop deze effectbeoordeling is gebaseerd, openbaar wordt gemaakt.

1. Op termijn **kwantitatieve consumptieverminderingstreefwaarden** vastleggen voor **voedselverpakkingen en bekertjes voor dranken**. Dit zijn twee producten waarvoor er reeds alternatieven op de markt zijn. Maar bij gebrek aan relevante gegevens van de lidstaten geeft de rapporteur de voorkeur aan een aangepast tijdschema. Als referentie dient de richtlijn betreffende lichte plastic draagtassen uit 2015, die voorziet in geharmoniseerde verminderingmaatregelen in een tijdvak van twee tot drie jaar na de omzetting in nationale wetgeving.

De rapporteur is van mening dat in dit dossier een periode van vier jaar voor de lidstaten voldoende is om voor hun grondgebied precieze verminderingstreefwaarden vast te stellen voor de in artikel 4 omschreven producten.

2. Gescheiden inzameling van plastic flessen

De rapporteur is niet volledig tevreden met de formulering van artikel 9, dat is gericht op de **gescheiden inzameling van plastic flessen**. Deze zijn, met inbegrip van de doppen, de belangrijkste categorie van kunststofproducten voor eenmalig gebruik die op zee worden gevonden (één vijfde van alle kunststofproducten voor eenmalig gebruik).

In een aantal lidstaten woedt een steeds heftiger debat over de vaststelling van een algemene statiegeldregeling voor plastic flessen, maar de rapporteur wenst hier flexibiliteit te bieden. De lidstaten moeten het meest doeltreffende systeem kunnen kiezen om ervoor te zorgen dat deze flessen marktwaarde krijgen en de consumenten ertoe aanzetten ze terug te brengen of thuis te sorteren.

Dit is eveneens een zeer recyclebaar product, waarvoor de Commissie een streefwaarde voor recycling van 90 % tegen 2025 heeft vastgesteld. De rapporteur stelt voor om aan de vereiste van artikel 6 in verband met aan verpakkingen bevestigde doppen en deksels een maatregel toe te voegen dat plastic flessen tegen 2025 ten minste 25 % gerecycled materiaal dienen te bevatten, zoals ook afgesproken binnen de sector.

3. Opvolgen van de aanbevelingen van de WGO betreffende sigaretten met kunststoffen filters

De kunststoffen filters van sigaretten zijn voor de rapporteur eveneens een punt van zorg. Deze filters nemen de tweede plaats in op de lijst van kunststofproducten die het meest als zwerfvuil worden achtergelaten op de Europese stranden. De rapporteur stelt voor om een nieuw artikel 4 bis toe te voegen: "Vermindering van afval van tabaksproducten na gebruik".

In dit artikel wordt bepaald dat, bovenop de toepassing van de regeling voor uitgebreide

¹ ibid., deel 1 blz. 6.

producentenverantwoordelijkheid voor de producenten van tabak, de lidstaten verminderingstreefwaarden moeten vaststellen voor kunststoffen sigarettenfilters van 50 % tegen 2025 en 80 % tegen 2030¹.

De lidstaten zouden zich er eveneens toe moeten verbinden om een inzamelingsregeling vast te stellen voor sigarettenpeuken. En daarna zouden zij zich moeten laten inspireren door het Italiaanse model en ontradende boetes vaststellen voor rokers die hun sigarettenpeuken op de grond of in de riool gooien.

4. Anderzijds is de rapporteur van mening dat de Commissie te ver gaat op het gebied van de in artikel 8 vermelde "**uitgebreide producentenverantwoordelijkheid**".

De rapporteur erkent dat dit een belangrijk instrument is voor het milieubeleid en deelt de ambitie van de Commissie om de reeds bestaande maatregelen in de afvalwetgeving aan te vullen. Anderzijds stelt ze, verwijzend naar artikel 8, lid 1, van Richtlijn 2008/98/EG (kaderrichtlijn afval), vast dat deze verantwoordelijkheid zich in geen enkel geval uitstrekt tot het opruimen van zeeën en stranden. Richtlijn (EU) 2018/852 betreffende verpakking en verpakkingsafval schrijft voor dat er voor verpakkingen regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moeten worden ingesteld tegen 31 december 2024, drie jaar later dan de in dit voorstel vastgelegde datum. Dit zijn allemaal elementen die vragen oproepen bij de rapporteur, die meent dat de regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid proportioneel moet blijven.

5. **Opname van zeer lichte plastic draagtassen**

Uw rapporteur stelt voor om aan de lijst van artikel 5, producten waarvoor beperkingen gelden, plastic draagtassen van minder dan 15 micron toe te voegen, die niet onder Richtlijn (EU) 2015/720 betreffende de vermindering van het verbruik van lichte plastic draagtassen vallen.

Gezien de snelle gedragsverandering bij consumenten in de meeste lidstaten waar voortaan voor plastic draagtassen bij het verkooppunt moet worden betaald, meent de rapporteur dat er een duidelijk signaal moet komen in de vorm van een verbod voor de categorie zeer lichte plastic draagtassen, behalve voor de tassen die een hygiënische functie vervullen.

6. **Vistuig** is eveneens een thema waarvoor de rapporteur wijzigingen wenst aan te brengen. Zij stelt vast dat er reeds bepaalde EU-instrumenten² bestaan voor de aanpak van vervuiling door op zee achtergelaten of verloren netten en ander vistuig, maar dat het gebrek aan doeltreffende controles op EU-niveau van verloren vistuig ertoe leidt dat dit probleem blijft bestaan. Meer dan 30 % van het afval dat afkomstig is van vissersboten en pleziervaartuigen, dat naar de havens zou moeten worden gebracht, komt nooit aan op zijn bestemming en eindigt waarschijnlijk in zee³. De rapporteur vindt het logisch dat de regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid wordt toegepast op de producenten van vistuig.

¹ Verslag van de WGO over "tabak en zijn milieugevolgen:

² Artikel 48 van de verordening van 20 november 2009 tot vaststelling van een communautaire controleregeling voor de visserij, bepaalt dat de kapitein van een vissersvaartuig verloren vistuig binnen de 24 uur moet melden bij de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarvan hij de vlag voert.

³ Effectbeoordeling, op. cit., blz. 12.

Zij voegt aan artikel 8, lid 3, een recyclingstreefwaarde van 15 % toe, aangezien vistuig, zoals alle stevige materialen, veel potentieel heeft om opnieuw te worden gebruikt en dus naar de haven moet worden teruggebracht. Dit is een realistische doelstelling, gelet op de beste praktijken, bijvoorbeeld die van IJsland: 45 % recycling vastgelegd sinds 2006, tegenwoordig bijgesteld naar 85 % terugwinning van netten en draden.¹

De globale ambitie van de rapporteur sluit aan op de standpunten van de wetenschappers en ministers die zij heeft ontmoet tijdens de voorbereiding van haar verslag: kunststof heeft, als wonderproduct dat te vervuילend is geworden, een toekomst, en die toekomst bevindt zich veraf van de zeeën en oceanen.

¹ http://iswa2015.org/assets/files/downloads/marine_litter3.pdf

BIJLAGE: LIJST VAN ENTITEITEN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPOORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

De volgende lijst is op zuiver vrijwillige basis en onder exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur opgesteld. De rapporteur heeft bij het voorbereiden van [het ontwerpverslag / het verslag, tot aan de goedkeuring ervan in de commissie] input ontvangen van de volgende entiteiten of personen:

Entiteit en/of persoon
Europees Milieubureau
ClientEarth
Edana
Essenscia
EurEau
European Plastics Converters (EuPC)
Extended Producer Responsibility Alliance (EXPRA)
FoodDrinkEurope
Fostplus
Frans Timmermans, eerste vicevoorzitter van de Europese Commissie voor Betere Regelgeving, Interinstitutionele Betrekkingen, Rechtsstatelijkheid en het Handvest van de grondrechten
Friends of the Earth Europe
Go4Circle
Belgisch Verpakkingsinstituut
Jyrki Katainen, vicevoorzitter van de Europese Commissie voor Banen, Groei, Investerings en Concurrentievermogen
Karmenu Vella, commissaris voor Milieu, Maritieme Zaken en Visserij
Nestlé S.A.
Pack2Go Europe
Petcore Europe
Philippe De Backer, staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
Plastics Europe
Plastics Recyclers Europe
Permanente Vertegenwoordiging van Oostenrijk bij de Europese Unie
Rethink Plastic Alliance
Seas at risk
Sky
Suez S.A.
Surfrider Foundation Europe
Tetra Pack International S.A.
Zero Waste Europe